

Φύλλο δραστηριοτήτων για τις συνώνυμες και αντίθετες λέξεις
Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου
Ενότητα 4
Ονοματεπώνυμο.....

Ποιες λέξεις λέγονται συνώνυμες;

Είναι οι λέξεις που έχουν περίπου την ίδια σημασία. Π.χ. τεράστιος - πελώριος

Έχουμε, όμως, και τις Αντίθετες δηλ. τις λέξεις που έχουν αντίθετες σημασίες. Π.χ. ψηλός-κοντός, ύψος- βάθος, μακριά- κοντά.....

Διακρίνονται

Κλιμακωτά αντίθετες
Αποτελούν τα άκρα μιας κλίμακας με ενδιάμεσες διαβαθμίσεις:

Κρύος		Ζεστός
↓		↓
Δροσερός		χλιαρός

Διαδικά αντίθετες
Δεν υπάρχει ενδιάμεση διαβάθμιση π.χ.
Ελεύθερος#σκλαβωμένος

Αντίστροφες
η μια αντίθετη περιγράφει τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα σε δύο ανθρώπους ή πράγματα **και** η άλλη περιγράφει την ίδια σχέση αλλά από την πλευρά του άλλου ατόμου π.χ.
πουλώ ↔ αγοράζω

Και τώρα που τα μάθαμε καιρός να λύσουμε ασκήσεις

Βρείτε για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις μια τουλάχιστο συνώνυμη

Κατηγορώ..... γενναίος.....

Αμάξι..... γιαλός..... αυγή.....

Χαρά..... γυρεύω..... Άσπλαχνος.....

Ονομαστός..... οίκημα..... Κοντά.....

Παρακαλώ..... συμφωνία..... λύπη.....

Υποχρέωση..... εύθυμος..... ένωση.....

Να κατατάξετε κλιμακωτά τα παρακάτω συνώνυμα, της κάθε ομάδας με λογική σειρά

συχνά, κάποτε, σπάνια, σπανιότατα, συνήθως

.....
Αρκετοί, πολλοί, μερικοί, ελάχιστοι, λίγοι

.....
Κρύο, παγωνιά, ψύχρα, φαρμάκι

.....
Επιθυμία, εντολή, παράκληση, διαταγή

.....
Κλαίω, θρηνώ, μοιρολογώ, οδύρομαι

.....
Ενοχλώ, πειράζω, παιδεύω, ταλαιπωρώ, κακοποιώ

Στις παρακάτω παροιμίες να συμπληρώσετε τα κενά χρησιμοποιώντας την αντίθετη λέξη από αυτήν που υπογραμμίζεται

- ✓ Μαζί με τα ξερά καίγονται και τα
- ✓ Ήρθαν τα άγρια να διώξουν τα
- ✓ Απ' τα ψηλά στα Κι απ' τα στα λίγα

Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη

Για να δούμε

- ✚ Η τράπεζα της Ελλάδος ορίζει για τον έλεγχο των άλλων τραπεζών. (βουλευτές, επιτρόπους, ευρωβουλευτές)
- ✚ Τεράστια έχουν διατεθεί από την Ε.Ε. για έργα υποδομής. (προγράμματα, ψηφίσματα, κονδύλια)
- ✚ Η γενική συνέλευση των φοιτητών εξέδωσε διαμαρτυρίας για τα τελευταία γεγονότα. (ψηφίσμα, έκθεση, συμφωνία)
- ✚ Το 15μελές μαθητικό θα συναντηθεί για να εκλέξει το προεδρείο. (όργανο, συμβούλιο, συνέδριο)
- ✚ Ο οικογενειακός μας δεν αντέχει σε μεγάλα έξοδα. (προϋπολογισμός, απολογισμός, έλεγχος)

Να αντιστοιχίσετε την κάθε λέξη της Α ομάδας με μία από τις λέξεις της Β

A	B
Σοφός	Συνοδεύω
Οικονομία	Ευφυής
Κουράζομαι	Αλαζονικός
Ακολουθώ	Πιστεύω
Βουτώ	Φυλάγω
Επάγγελμα	Τροφοδοτώ
Διαιρώ	Βυθίζω
Τρέφω	Μοιράζω
Υποθέτω	Αποταμίευση
Ανακαλύπτω	Εξαντλούμαι
Διατηρώ	Απασχόληση
περήφανος	αποκαλύπτω

Αποστολάκη Αλίκη

